

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ioannis Can||tacvzeni Constantinopo-||litani Regis Contra
Mahometicam || fidem Christiana & orthodoxa assertio**

Johannes

Basileae, 1543

VD16 VD16 J 376

Ioannis Cantacvzeni Mvsvlmanvs Sampsales Isphachanes Persa, Monacho
Meletio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98189](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98189)

IN nomine Dei misericordis & cōmiserantis. Frater dile-
cte, Salutē & laudē et intercessionē a nobis fratrib. tuis hu-
millimis suscipito: at animi nostri benevolentia, qua in te
affecti sumus, etiā sine scriptis deprehēdes. Scire tamē te
uelim, quod ego frater tuus humilis & exilis, opportuno
tēpore in regionē magni Amura (cuius iustitiam ut Deus
augeat imprecor) delatus sum, quē et ipse nostri nimirū ni-
hil perinde atq; laudes tuas respicere. Vitae uero tuae rationē & sententiā ab a-
micis & fratrib. quos hic habes, cognoui, qui tanto tui amore tenentur, ut nū-
quā nos uiderint, quin hoc a me cōtendant tuo nomine, ut Amuram, quo
te restituat, precari uelim. Illos igitur sic affectos uidēs, etiā ipse, licet mihi ig-
notus sis, condoleo, Deūq; ceu peccator oro, ut te a tenebris & perditione, in
quā incidisti, cōuertat. Quin etiā te obsecro, respicēce, plora, geme: Deuse-
nim misericors est. Intelliges etiā te nō solū hoc malo laborauisse: uerū & san-
cti & prophetae alijq; uiri magni & insignes Deū fefellerūt, quib. tamen pec-
cata ab illo remissa sunt, quemadmodū ipse ore suo sancto testatur, dicēs, Pa-
ratus & prōptus sum ut respicentē suscipiā. Quin & propheta cum Deo in
hac uerba consentit: Si quis respuerit ab ijs quibus Deū fefellit, pro infante
& immuni a peccato habebitur. Quod si igit & tu ceu homo lapsus es, noui
nihil accidit: respicēce tantū, & laua cor tuū, ut Deus ille misericors te recipiat.
Si enim nō peccaret homo, quō nā argumēto Deū misericordē esse & nobis
condolere deprehenderes? Literae certe, quas scripsisti, huc trāsmisisti, nequa
quā eruditioni & honori tuo pristino respondebāt. uerū tamen affectu im-
pulsus hoc fecisti, & prophetā accusando illū, ut nosti, calumniatus es. Nōne
scripturā nosti quae a Deo per prophetā dicta est, Omnia propter te feci, & te
propter me: Sed Deū oro, ne te mors apprehēdat in perditionē. Dic tamen,
per Deū obtestor, quid nā boni tibi apud Christianos uidere licuit? Imaginā-
tur enim sibi specie falsa, quod Christū gloria extollant, cū in eundē sint iniu-
rij, dicentes hunc & Deū esse, & Dei filiū. Confuderūt uiam uerā, & hac ne-
glecta ceciderūt in morbum incurabilē. Non tamen decet, ut Musulmanus
orthodoxus eos deuoueat, sed ut potius oret pro illis, iuxta Dei & prophetae
sententiā. Rursus uero abs te interrogo: Quid quāso uidisti quod seductus
es, & in illorū fidem consensisti? Dicūt se tres personas adorare, Patrē, Matrē
& Filiū. Quis hoc unquā uidit? quis audiuit? qualis propheta hoc docuit?
aut cui unquā sanctorū per uisionē reuelatū est? † ut audiuius, in plures
partes diuisi sunt, dicūtq; alij quidem deos esse multos, alij uerō pauciores: &
de hoc quotidie disceptare solent, & cōtendere. An uel ex his eos nunquā
cōdemnare potuisti? Vae horū impudentiae, uae horū stultitiae. Deserto enim
& relicto Deo cōditore omnium, deos plures colunt, Christūq; cum sit Ser-
mo Dei falsō traducunt, quod dixerit se filium Dei esse. Nonne hunc Iudaei
interrogauerūt dicentes, Tu ne es filius Dei? & negauit, dixitq;, Vos dicitis.
* Veruntamen ab Adeth usq; in hoc tēpus quid nam tibi scribā? quid re-
darguam? quid doceā? Quod scilicet unus sit Deus, creator coeli & terrae: quē
admodum & ipse dixit, Ego sum Deus, et consortem diuinitatis non habeo.
Bene tamen hoc deprehēdimus: nos enim, quantum audio, rudis & indo-

† Qui
* Locus obscu-
rus, librariorū,
ut uidetur, incu-
ria depraua-
tus. Videtur au-
tem per Adeth,
Adeth intelligē-
dus. Ismaelita-
rum propheta.
uel Huith, qui
primus Ismaeli-
tarū literas di-
xit.

scies, nisi quod corporis tui te uicit cupiditas. Nosti nimirum, an mundus principio & substantia careat? & sufficient hęc. Prudentem uel unica seruabit oratio. Et hęc quidem per literas, illa autē absq; literis nunciata sunt. Qua ratione fieri potest, ut Deus filium habeat sine muliere? Quod si Deus filium habuerit, dissidium sanē aliquod inter ipsos oriri poterit. Quomodo item possit ille est, ut Deus homo fiat? Quo deniq; modo homo factus est? Insuper, si Christus deus erat, et dei filius, cur non hominem nudo uerbo seruauit, sed quasi impotentia impeditus homo factus est, & mortuus est, ut hominem saluaret, iuxta Christianorum sententiam? Quod si deus erat, quomodo passus est? deus enim pati non potest. Cumq; Christiani Mosaicā legem transgrediantur, et propter hoc merito accusandi sint, ipsi tamen Musulmanos, qui potius laudē merebantur, incusant. Sed & ipsius Mahometi nomen & in ueteri testamēto, & in Euangelio, etiam Christo hoc commendante, descriptum erat: Christiani uero illud eiecerūt. Imò non in his tantum, sed etiam ab aeterno in dextra diuini throni parte scriptum inuenitur. Postremo Musulmanorum fidem ab ipso Abrahamo originem traxisse, certis argumētis deprehenditur.

QVOD CHRISTVS FILIVS DEI SIT,

ET DEVS VERVS ET PERFECTVS, QVOD.

que Deus existens homo factus sit, iuxta theologo-

rum & prophetarum testi-

monia.

APOLOGIA PRIMA.

MAGNVS est Deus Christianorum. Meletius Monachus humilis & exilis prudentissimo & sapientissimo Sampfati Isphachani. Cū literas tuas, quas ad me misisti, accepissem, intellexi quā multis mecum colloqui cupias, sinutua cōuersatione frui liceret. Temporis uero opportunitate hoc non admittente, necesse fuit scriptis hoc, quod cupiebas, exequi. Verum & ipse iam antē rescripsi, et de omnibus, quibus accusas nos, pro uirili defendi, et Apologiam abs te scriptam expectaui hactenus: sed frustra. Nō multo autem transacto tempore, mea, quam tibi scripserā, Apologia ad me reuersa est sine omni iudicio & responsione. Miratus sum hoc uehemēter, multa et diuersa de hac remecum considerans. Quidam uero à uobis huc peruenientes retulerunt mihi, quod cupias responsionem hanc uel apologiam huc non remissam esse. poenituisse enim te facti. Præterea & hoc addiderunt, quod dicas, Quomodo possibile est Deo esse filium sine muliere? Si enim filium habet, en dissidium & factio inter ipsos est. Quomodo etiā possibile est, ex Deo hominem fieri? item, Qua ratione cum Deus fuerit, homo factus est? Præterea, quod si Christus Deus erat & Dei filius, cur nō hominem uel nudo aut solo uerbo seruauit, sed quasi impotentia impeditus, homo factus est, mortēq; subiit ut hominem saluaret? Insuper, si Deus erat, quomodo passus est? Deus enim